

Ārpakalpojuma grāmatvežu licencēšana un iekšējās kontroles sistēmas pamatprincipi

Tiešsaistes seminārs

Seminārs 12.10.2022.

Jautājumi	Atbildes
<p>1 Vai cesijas darījums ir jāziņo? Vai ja rēķinu apmaksā ne tas uzņēmums, kas saņēmis rēķinu ir jāziņo, vai jāievēro sliekšņa deklarācija? Vai algotam grāmatvedim arī licence jāsaņem un jābūt un jāgatavo NILL kārtībā?</p>	<p>1. Katrs darījums (līgums) ir vērtējams individuāli, ja Cesijas līgums satur aizdomīga darījuma pazīmes tad par to ir jāziņo. Ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojuma sniedzējiem nav pienākums iesniegt sliekšņa deklarāciju. Licence ir jāsaņem tikai gadījumos, ja grāmatvedības pakalpojumi tiek sniegti, kā ārpakalpojums.</p>
<p>2 Ja es lietoju sistēmu klientu uzraudzībai. Un IKS man nav jāpievieno veidlapu? Jo sistēma jau ir veidlapas ko aizpildot ar klienta informāciju viss tiek ievadīts sistēmā?</p>	<p>2 Veidlapa nav obligāti pievienojama IKS.</p>

3

Vai pastāv iespēja uzņēmumam saņemt vairākas licences attiecīgi nosakot, ka katra grāmatvede ir atbildīgā persona . Iekšēji nosakot, kas ir atbildīgs par kuriem klientiem .

3

Uzņēmumam ir tiesības saņemt vienu ārpakalpojuma grāmatveža licenci, nosakot vienu atbildīgo grāmatvedi.

4

Ja es strādāju kā pašnodarbinātā, man pašai ar sevi jāslēdz darba līgums un par sevi jāpilda žurnāli, lai izpildītu likuma prasības?

4

Pašnodarbinātāi personai, sniedzot ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumus citai personai/ uzņēmumam līgums jāslēdz ar to personu, kam šis pakalpojums tiek sniegts. Gadījumos, ja pašnodarbinātā persona sniedz grāmatvedības pakalpojumus, piemēram, uzņēmumam, kas pieder pašnodarbinātajai personai tad arī šajā gadījumā līgums ir jāslēdz un jāveic visi NILLTPFN likumā noteiktie pienākumi attiecībā uz klienta izpēti.

5

Ja uzņēmumu grupā grāmatvedību veic centrālais birojs saistītiem uzņēmumiem, vai ir nepieciešams sertificēties?

5

Normatīvie akti neparedz šādu izņēmumu, ārpakalpojumu grāmatveža licence ir nepieciešama.

6

Kāpēc netiek pieņemts tehnikuma diploms par iegūto izglītību? Tehnikumā mācības bija arī 4 gadus.

6

Tehnikuma diploms neatbilst Grāmatvedības likumā noteiktajām licencēšanas prasībām, jo tehnikuma izglītība nav vismaz pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledžas izglītība) [Profesionālās izglītības likuma](#) izpratnē vai akadēmiskā augstākā izglītība (vismaz bakalaura grādu) grāmatvedības, ekonomikas, vadības vai finanšu jomā.

7

Vai Diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību (koledžas izglītību) Cilvēkresursu vadībā Profesionālās izglītības likuma izpratnē atbilst izglītībai VADĪBAS jomā.

7

Saskaņā ar Grāmatvedības likuma 34.panta otrās daļas 2.punkta apakšpunkta nosacījumiem ārpalpojuma grāmatvedis ir fiziskā persona, tā ir ieguvusi vismaz pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību (koledžas izglītību) [Profesionālās izglītības likuma](#) izpratnē vai akadēmisko augstāko izglītību (vismaz bakalaura grādu) grāmatvedības, ekonomikas, vadības vai finanšu jomā un tai ir vismaz triju gadu pieredze grāmatvedības jomā.

Lai sniegtu pilnīgu atbildi uz uzdoto jautājumu, lūdzu VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā iesniegt iesniegumu, kurā aprakstiet faktiskos apstākļus un klāt pievienojiet diploma kopiju.

8

Kādu atbalstu varam sagaidīt no VID, lai veicinātu savlaicīgu grāmatvežu licencēšanu? IKS sagatavošana ir ļoti dārga un laikietilpīga, ja grāmatvedis strādā viens.

8

VID publiski pieejamā mājas lapā, sadaļā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana ir pieejami dažādi materiāli (video seminārs, vadlīnijas), kas būs kā palīgmateriāls iekšējās kontroles izstrādei.

9

Vai nepieciešamas divas licences, ja strādā SIA un papildus kā fiziska persona (saimn. darbības veicējs)?

9

Katram ārpalpojumu grāmatvedim ir jāsaņem sava licence.

10

Ja es kā pašnodarbinātā persona kārtoju vienkārša ieraksta grāmatvedību sev un draudzenei (ir līgums), man arī ir jāsaņem licence?

10

Atbilstoši Grāmatvedības likuma 34.panta otrās daļas 3.punkta nosacījumiem, ja grāmatvedība tiek kārtota vienkāršā ieraksta sistēmā, licence nav nepieciešama.

11

Strādāju kā pašnodarbināta grāmatvede, uz 2023. gada 1. jūliju grāmatveža darba pieredze būs 2,5 gadi, nevis 3, vai tas būs iemesls licences atteikumam? Vai tiešām šajā situācijā man savi klienti būs jānodod citam ārpalpojumu grāmatvedim/ārpalpojumu grāmatvedības uzņēmumam?

11

Atbilstoši Grāmatvedības likuma 34.panta otrās daļas 2.punkta a)apakšpunkta nosacījumiem 2,5 gadu pieredze grāmatveža amatā neatbilst licencēšanas prasībām.

12

Vai ACCA kvalifikācijai arī jāpieprasa AIC izziņa?

12

Ja izglītības dokuments ir izdots ārvalstīs, tad obligāti ir jāpieprasa un kopā ar izglītības dokumentu jāiesniedz VID Akadēmiskās informācijas centra lēmums par iegūtās izglītības pielīdzināšanu Latvijas Republikā iegūtai izglītībai.

13

Esmu pensijā un strādāju kā pašnodarbinātā, un apkalpoju 1 uzņēmumu. Vai iekšējās kontroles sistēmu man jāizveido tik plaši un pilnīgi, kā tas noteikts likumā? Vai var kā vienkāršot šo sistēmu?

13

Attiecībā uz pensijas vecumu sasniegušu ārpakalpojuma grāmatvedi nav paredzēti uzņēmumi iekšējās kontroles sistēmas izstrādei.

14

Ja licence termiņa nebūs nokārtota, vai tiks piemērotas soda sankcijas?

14

Par darbību bez licences Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma grozījumi paredz piemērot likuma subjektam 78.panta pirmajā daļā noteiktās sankcijas.

15

Ja pēc uzņēmuma licences saņemšanas atbildīgā persona pārtrauc darba attiecības, kādas ir nākamās darbības kas jāveic uzņēmumam . Vai jākārtos jauna licence un jāveic jauns maksājums ?

15

Ja atbildīgais grāmatvedis pārtrauc darba tiesiskās attiecības, uzņēmumam ir jāieceļ cits atbildīgais grāmatvedis un par to jāpaziņo VID. Periodā, kurā uzņēmumam nebūs iecelts atbildīgais grāmatvedis, licences darbība tiks apturēta.

16

Ja uzņēmuma vadītājs-atbildīgais grāmatvedis atrodas dekrēta atvaļinājumā uz kura vārda ir izsniegta licence. Vai VID licence jāpārreģistrē uz grāmatvedi, kas uz pilnvaras pamata aizvieto atbildīgo?

16

Ja atbildīgā grāmatveža pienākumus bērnu kopšanas atvaļinājuma laikā veiks cita persona, tad ir jāieceļ cits atbildīgais grāmatvedis.

17

Vai kaut kādā veidā tiks kontrolētas juridiskas personas vai tām ir noslēgts līgums ar licencētu ārpakalpojuma sniedzēju? Un vai šajā sakarā iestājas kādas sekas?

17

VID kā uzraudzības un kontroles institūcijai ir pienākums veikt pārbaudes Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjektiem (ārpakalpojuma grāmatvežu pakalpojuma sniedzējs), gan tādiem, kas savu darbības veidu ir reģistrējuši VID, gan likuma subjektiem, kas darbības veidu nav reģistrējuši VID. Tādējādi, ja pārbaudes laikā tiks konstatēts, ka ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumi tiek sniegti bez licences tad tiks piemērotas soda sankcijas.

18

Ja polisē ir rakstīts: apdrošinājuma ņēmējs - Juridiska persona, apdrošinātā persona - fiziska persona/grāmatvedis. Šāda polise der, ja tiek prasīta licence uzņēmumam?

18

Minēta polise būs derīga licencēšanas vajadzībām.

19

Kāds ir sods, ja strādā bez licences?

Par darbību bez licences Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma grozījumi paredz piemērot likuma subjektam 78.panta pirmajā daļā noteiktās sankcijas.

Par darbību bez licences Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma grozījumi paredz piemērot likuma subjektam 78.panta pirmajā daļā noteiktās sankcijas.

20

Darba pieredze 2023.gada jūlijā ir 2 gadi, kāds ir risinājums, lai licencei varētu pieteikties un turpināt strādāt?

20

Lai saņemtu ārpakalpojumu grāmatveža licenci, atbilstoši Grāmatvedības likuma 34.panta otrās daļas 2.punkta a)apakšpunkta nosacījumiem ir jābūt 3 gadu pieredzei grāmatvedības jomā, izņēmumi nav paredzēti. Ja grāmatvedības ārpakalpojumu sniedz uzņēmums, ir jāpieņem darbā atbildīgais grāmatvedis ar vismaz trīs gadu profesionālo pieredzi.

21

Ja atbildīgais grāmatvedis, kurš pierādīja savu kvalifikāciju un visu pārējo licences saņemšanai, pārtrauca darba attiecības - kā gan nākamais grāmatvedis aiz viņa var strādāt ar to pašu licenci?

Ne jau uzņēmums pierāda kvalifikāciju un pieredzi. Lūgums atbildēt vēlreiz. Pieļauju, ka atbilde bija kļūdaina.

21

Licence tiek izsniegta uzņēmumam, tāpēc, ja atbildīgais grāmatvedis beidz darba tiesiskās attiecības, uzņēmumam ir jāieceļ jauns atbildīgais grāmatvedis, iesniedzot VID elektroniskā deklarēšanas sistēmā iesniegumu un klāt pievienojot jaunā atbildīgā grāmatveža kvalifikāciju, pieredzi apliecinošus dokumentus un atkārtoti jāpierāda ieceltā atbildīgā grāmatveža atbilstība licencēšanas prasībām. Laika periodā, kurā uzņēmumam nebūs iecelts atbildīgais grāmatvedis, licences darbība tiks apturēta.

22

Tāpat uzņēmumi licencēšanai var algot vienu "atbilstošu" grāmatvedi un pēc tam strādāt kaut vai ar sētnieka pieredzi?

22

Atbilstoši Grāmatvedības likuma 5.panta otrās daļas nosacījumiem uzņēmuma vadītājs ir atbildīgs par uzņēmuma grāmatvedības kontroles sistēmas nodrošināšanu.

Ņemot vērā minēto, uzņēmuma vadītājs ir atbildīgs par grāmatvedības prasību izpildi uzņēmumā. VID ieskatā bez atbilstošas profesionālās kvalifikācijas, pieredzes grāmatvedības prasību nodrošināšana nav iespējama.

23

Vai viena un tā pati fiziska persona var būt kā atbildīgā persona vairākās SIA?

23

Apzinoties noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas riskus, ir tiesības ieņemt atbildīgā grāmatveža amatu vairākos uzņēmumos.

24

No saņemtajām atbildēm tīri teorētiski secinu, ka grāmatvežu licencēšana pilnībā neizskauž grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu ēnu ekonomikā, t.i., darījuma partneriem ir iespēja neuzrādīt savu darīj.

24

Viens no ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumu sniedzēju licencēšanas ieviešanas mērķiem ir – izskaust ēnu ekonomiku. Tomēr praksē vēl joprojām ir vērojami gadījumi, kad paši pakalpojuma sniedzēji un to klienti rīkojas negodprātīgi, tādējādi, vēl joprojām pastāv risks ēnu ekonomikai.

25

Sanāk ka uzņēmums pieņem kādu ar vajadzīgo pieredzi, dabū licenci tad atlaiž un tad vienalga kurš strādā pēc tam tajā uzņēmumā un ar cik lielu pieredzi?

25

Gadījumā, ja atbildīgais grāmatvedis izbeidz darba tiesiskās attiecības ar uzņēmumu, licences darbība tiek apturēta līdz jauna atbildīgā grāmatveža iecelšanai.

Atbilstoši Grāmatvedības likuma 5.panta otrās daļas nosacījumiem uzņēmuma vadītājs ir atbildīgs par uzņēmuma grāmatvedības kontroles sistēmas nodrošināšanu.

Ņemot vērā minēto, uzņēmuma vadītājs ir atbildīgs par grāmatvedības prasību izpildi uzņēmumā. VID ieskatā bez atbilstošas profesionālās kvalifikācijas, pieredzes grāmatvedības prasību nodrošināšana nav iespējama.

26

Lūdzu, vēlreiz precizējiet par CTA. Man apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātā persona ir juridiska persona, mans uzņēmums. Vai šāda polise ir derīga?

26

Jā, minētā polise būs atbilstoša licencēšanas vajadzībām.